

I.2. Ismeretkörök/tantárgyi programok, tantárgyleírások

(a tantervi táblázatban szereplő minden tanegységről)

Az ismeretkör: **Szociális gondoskodás**

Kredittartománya : 10 kredit

Tantárgyai: **1) Család-, gyermek- és ifjúságvédelem**

2) Szociálpedagógia elméleti alapjai

3) A szociális gondolkodás története

(1.) Tantárgy neve: Család-, gyermek- és ifjúságvédelem	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹² : (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa és óraszám: nappali tagozaton 1 óra előadás + 1 óra gyakorlat/hét levelező tagozaton 5 óra előadás + 5 óra gyakorlat/hét adott félévben,	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők² (ha vannak):	
A számonkérés módja:kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok³ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): A szociálpedagógia elméleti alapjai, A szociális munka alapjai	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A gyermekvédelem alapelvei. A gyermekvédelem etikai aspektusai. A speciális szükségletű, és a különleges ellátást igénylő gyermekekről való gyermekvédelmi gondoskodás. A gyermekvédelmi jelzőrendszer fontossága. A gyermekvédelmi alapellátás intézményei és feladatai. A gyermekvédelmi szakellátás intézményei és feladatai. Az örökbefogadás és a gyámság kérdése. A pártfogói szolgáltatás főbb feladatai.	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról. <i>Tízéves a boldogabb családokért! Körlevél Tanulmányok a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele megjelenésének tizedik évfordulójára.</i> Új Ember Kiadó, Budapest, 2010. Horváth-Szabó Katalin (2008, szerk.): <i>Házasság és család.</i> Új Ember Kiadó, Budapest ISBN 978963-967485-1 André Vingt-Trois (2002): <i>A család.</i> Új Ember Kiadó, Budapest ISBN 978-287858-500 Domszky András – Büki Péter (2001): <i>Gyermekvédelem és gyógypedagógia.</i> In: <i>Educatio</i> X. évf. Barcsi Antal (2007): <i>Gyermekvédelmi útmutató. Módszerek és ajánlások a gyermekvédelemmel foglalkozóknak.</i> Mozaik Kiadó, Szeged ISBN: 978 963 697 542 5	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a) tudása	
- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, elsősorban társadalomismereti, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait.	
- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a	

legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.

- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket.
- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociális, a gyermekjóléti, a gyermekvédelmi, a nevelési intézmények működését, azok jogi szabályozását.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia színtereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.
- Módszertani tudással rendelkezik, átlátja a szociális szakma innovációjának lehetőségeit.
- Ismeri a szociálpedagógia szakmai, etikai normáit.
- Ismeri az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának eljárásait, eszközeit.

b) képességei

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére
- A hallgató tisztában lesz a család- gyermek- és ifjúságvédelem fogalmával, történetével, alapvető szabályozásával, a szakmai módszertani elvekkel; a hallgatók megismerjék a családtámogató rendszereket; a család díszfunkcióból következő problémákat; megismeri a családi élet egyéb problémáit (pl. betegség, halál); megismeri a családtámogatás rendszerét, annak összefüggéseit; a szociálpolitikai intézményrendszer család-, gyermek-, ifjúságvédelmi intézményeinek, szolgáltatásainak viszonyát a pedagógia, gyógypedagógia rendszerébe tartozó szakterületekkel.
- Képes a szociális segítségnyújtás módszereinek alkalmazására.
- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.
- Képes a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, és szociális szolgáltatásokat nyújtó, valamint nevelési intézményekben szociálpedagógiai szakmai munka végzésére, az elsajátított társadalomismereti, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi ismeretek és alapelvek alkalmazására.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.
- Képes a szociális szakmai tevékenységhez szükséges preventív és problémakezelő módszerek, technikák hatékony és innovatív alkalmazására.
- Képes a szociálpedagógusi munkában a szakmai etikai normák hatékony érvényesítésére.

- Hatékonyan alkalmazza az informatikai eszközöket kommunikációra, információk gyűjtésére és közzétételére, társadalomtudományi adatbázisok használatára.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.
- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az esetek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.
- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.
- Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.
- Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.
- Projektalapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli a közös munkához való egyéni hozzájárulást.
- Nyitott a szakmai továbbképzésekre, módszertani innovációkban szívesen részt vállal.
- Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, a szakmai továbbképzéseken való részvételre.
- AB szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.
- Képviseli a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.
- Felelősséget vállal az egyénekkel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.
- Felelősen áll ki a szociálpedagógia jogi, etikai és szakmai normáinak betartása és védelme érdekében.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. Fokozat): Dr. Udvarvölgyi Zsolt András főiskolai docens Phd

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Báder Iván főiskolai tanársegéd